افق حوزه

- سال بیستم
- شماره ۶۹۷
- دوشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۰
- ۱۲ صفحه • ۳۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly

- صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
- مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
- سردبیر: رمضانعلی عزیزی
- با همکاری هیأت تحریریه
- تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
- نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
- پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
- پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
- امور هنری: سید امیر سجادی
- کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵

در محضر نور

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام

مَنْ اصْعَدَ إلی اللهِ خالِصَ عِبادَتِهِ، أهْبَطَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ أفْضَلَ مَصْلَحَتِهِ.

هر کس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت‌ها و برکات خود را برای او تقدیر می‌نماید.

بحار، ج ۶۷، ص ۲۴۹، ح ۲۵

سخن بزرگان

امام خمینی قدس‌سره

روحانیون مبارز و متعهد به اسلام در طول تاریخ و در سخت‌ترین شرایط، همواره با دلی پر از امید و قلبی سرشار از عشق و محبت، به تعلیم و تربیت و هدایت نسل‌ها همّت گماشته‌اند و همیشه پیشتاز و سپر بلای مردم بوده‌اند؛ بر بالای دار رفته‌اند و محرومیت‌ها چشیده‌اند؛ زندان‌ها رفته‌اند و اسارت‌ها و تبعیدها دیده‌اند؛ و بالاتر از همه، آماج طعن‌ها و تهمت‌ها بوده‌اند.

صحیفه امام قدس‌سره

تأکید مراجع عظام و علما در دیدار رئیس‌کل بانک مرکزی

لزوم تقویت بنیه اقتصادی ارزش پول ملی و تحقق بانکداری اسلامی

دکتر علی صالح‌آبادی رئیس‌کل بانک مرکزی به‌همراه برخی از اعضای شورای فقهی این بانک، ۳۰دی با سفر به شهر مقدس قم با آیات عظام نوری همدانی، سبحانی، جوادی آملی و حضرت آیت‌الله علوی گرگانی دیدار کرد. ایشان در این دیدارها، توجه دقیق به موازین اسلامی در تدوین قوانین بانکی، تقویت بنیه اقتصادی کشور و ارزش پول ملی، تحقق بانکداری اسلامی و آسیب‌شناسی در خصوص اختلاس‌های بانکی را خواستار شدند.

• بارها گفته‌ایم که دیرکرد نوعی ربا بوده و حرام است

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی، در دیدار دکتر علی صالح‌آبادی رئیس‌کل بانک مرکزی، با تأکید بر ضرورت بانکداری بدون ربا، گفتند: نگاه اسلام به مسائل اقتصادی بر حول محور تولید و اشتغال می‌باشد. تقویت بنیه اقتصادی و خودکفایی کشور تنها در سایه رشد و شکوفایی صنعت، تجارت و کشاورزی ممکن می‌باشد؛ از این‌رو لازم است، به این موضوعات توجه ویژه‌ای داشته باشید.

این مرجع تقلید با انتقاد از گرفتن دیرکرد از سوی بانک‌ها، افزودند: قرآن دو گناه را بسیار نکوهش فرموده؛ نخست پذیرش ذلت و قبول سلطه استکبار و دوم ربا؛ چراکه بر اثر این دو گناه، کرامت انسان‌ها از بین می‌رود و سبب ایجاد فقر در جامعه می‌گردد؛ از این‌رو در تدوین قوانین بانکی باید دستورات و موازین اسلامی به‌دقت مورد توجه قرار بگیرد.

معظم‌له در ادامه تأکید کردند: یکی از مشکلات بزرگ امروز بانک‌ها این است که در اسلام پول گرفتن برای تأخیر ادای قرض، حرام است؛ ولی متأسفانه این مشکل در بانک‌ها معمول است؛ درحالی‌که نباید چنین باشد و بارها گفته‌ایم که دیرکرد نوعی ربا بوده و حرام است. بنده تا ریشه‌کنی ربا در این کشور برای تذکر دادن در هر زمانی مصمم هستم و به رؤسای قبلی بانک مرکزی هم گفته‌ام.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی یکی از مهمترین وظایف بانک‌ها را رونق‌بخشی به صنعت و تولید دانسته و خاطرنشان کردند: مشی اول بانک‌ها، سپردن سرمایه به دست افراد با تجربه و متعهدی باشد که با ایجاد زمینه‌های تولید، کارآفرینی و اشتغال‌زایی به وجود بیاورند تا هم وضعیت معیشت مردم بهتر شود و هم سبب رشد اقتصادی کشور گردد.

ایشان در ادامه به بیان مشکلات اقتصادی موجود در جامعه پرداختند و با انتقاد از کاهش ارزش پول ملی کشور تصریح کردند: امروز باید تدابیری اندیشیده شود تا بتوانیم این خلأ را جبران کنیم؛ ارزش پول ملی ما در مقایسه با بسیاری از کشورها پایین است. ما باید اشکالات موجود در این زمینه را رفع کنیم.

• بانکداری اسلامی محقق شود

آیت‌الله‌العظمی سبحانی نیز در این دیدار، با اشاره به تاریخچه بانکداری ایران، گفتند: بانکداری اسلامی و ضوابط و قواعد آن، باید به‌تدریج گسترش یابد؛ لذا بانک‌ها و کارکنان شبکه بانکی، باید امانت‌دار سرمایه‌ها و حافظ منافع مردم باشند. از طرفی ضروری است، بانکداری اسلامی پیگیری شود.

این مرجع تقلید با تأکید بر اینکه در فعالیت‌های بانکی، باید کارمزد واقعی مبنای کار باشد، تأکید کردند: بانک‌ها امانت‌دار مردم باشند. همه باید کمک کنند تا بانکداری اسلامی که به‌نفع مردم است، در دوره جدید محقق شود.

• دست قانون‌دانانی که قانون را دور می‌زنند، از ذخایر بانک مرکزی کوتاه شود

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی نیز در این دیدار گفتند: از نظر فلسفه و کلام، اصول اعتقادی، اصل اول است؛ اما از نظر جامعه‌شناسی، اقتصاد حرف اول را می‌زند. در اسلام، از «مال» به ستون فقرات یک ملت تعبیر شده؛ چراکه گاهی مشکلات اقتصادی باعث می‌شود، حتی یک حکومت بزرگ سقوط کند.

ایشان ادامه دادند: دعای پیامبر گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله در شِعب ابی‌طالب این است که «اللهم بارک لنا فی‌الخبز و لا تفرق بیننا و بینه»؛ خدایا من می‌توانم شعب و سختی‌های آن را تحمل کنم؛ اما ملت گرسنه را نمی‌شود در راه الهی نگه داشت و آن را اداره کرد.

معظم‌له خاطرنشان کردند: در بیان قرآن کریم، مال عامل قیام و ایستادگی یک ملت است. اگر ملت بخواهد بایستد، باید جیبش پر باشد. فقیر به‌معنای ندار نیست؛ بلکه کسی است که ستون فقراتش شکسته است. کسی که ستون فقراتش شکسته است، حرف‌شنوی از حکومت ندارد.

این مرجع تقلید تأکید کردند: بانک مرکزی وظیفه بسیار سنگینی دارد؛ از کارهای اصلی بانک مرکزی این باشد که دست قانون‌دانانی که قانون را دور می‌زنند، از ذخایر بانک مرکزی کوتاه کند؛ اختلاس‌های میلیاردی از افراد عادی ساخته نیست. این اختلاس‌ها با قلم افراد صورت می‌گیرد؛ نه با زور اسلحه؛ لذا در خصوص اختلاس‌های صورت‌گرفته نیز، بررسی و آسیب‌شناسی شود که چگونه افرادی توانستند، حق را باطل کنند و اختلاس صورت بگیرد.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود ابراز کردند: آبروی انسان، امانت الهی است و انسان امین‌الله است. پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله دست کارگری را بوسید که برای خودش کار می‌کرد و کنار سفره خود می‌نشست. بر همگان واجب است که این مملکت را با کرامت اداره کنند و راه آن، رونق تولید و اشتغال است. آنجا که رهبری معظم، سال را، سال تولید و رفع موانع نام‌گذاری کردند، این اقدام یک حرف حکیمانه است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در پایان اظهار کردند: ما به این کشور امیدواریم. شهیدان همان‌طور که در زنده بودن خود فکر جامعه خود هستند، در آخرت و در برزخ نیز، به فکر جامعه خود هستند و مرتباً برای مردم دعا می‌کنند. کشور چنین سرمایه معنوی عظیمی دارد. باید قدردان این سرمایه‌های عظیم معنوی و مادی بود و از آنها به بهترین نحو و در راستای آبادانی این کشور بهره گرفت.

• دریافت سودها و جریمه‌های دیرکرد غیرمشروع از شبکه بانکی حذف شود

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی نیز در این دیدار با اشاره به رویه شبهه‌آلود دریافت سود بانکی، افزودند: باید تلاش کنید که دریافت سودهای غیرمشروع و یا جریمه‌های دیرکرد که بعضاً نامشروع است، از شبکه بانکی حذف شود و تمام کارهای بانکی در چارچوب شرع انجام گیرد.

ایشان با بیان اینکه نظارت بر رویه بانک‌ها و عملکرد بانک‌ها باید تقویت شود، به نقش و اهمیت اقتصاد در معیشت مردم، و ایجاد ثبات در بازار ارز و قیمت کالا اشاره و خاطرنشان کردند: مردم در اضطراب و ناراحتی به سر می‌برند و از نوسانات قیمتی در بازار گلایه‌مند هستند لذا باید تلاش کنید که ارز و قیمت‌ها در بازار به ثبات کافی برسد تا از این نابسامانی‌ها عبور کنیم.

در ابتدای این دیدارها، دکتر علی صالح‌آبادی رئیس‌کل بانک مرکزی، گزارشی از اقدامات این نهاد به‌ویژه در راستای تحقق بانکداری اسلامی و حفظ ارزش پول ملی ارائه نمود.

عطر یار

تب و تاب غم عشقت، دل دریا طلبد

هوشنگ ابتهاج

حاصلی از هنر عشق تو جز حرمان نیست
آه از این درد که جز مرگ منش درمان نیست!
این همه رنج کشیدیم و نمی‌دانستیم
که بلاهای وصال تو کم از هجران نیست
آن‌چنان سوخته این خاک بلاکش که دگر
انتظار مددی از کرم باران نیست!
به وفای تو طمع بستم و عمر از کف رفت
آن خطا را به حقیقت کم از این تاوان نیست!
این چه تیغ است که در هر رگ من زخمی از اوست
گر بگویم که تو در خون منی، بهتان نیست!
رنج دیرینه انسان به مداوا نرسید
علت آن است که بیمار و طبیب انسان نیست!
صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع
لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست!
تب و تاب غم عشقت، دل دریا طلبد
هر تُنُک حوصله را طاقت این توفان نیست!
سایه صد عمر در این قصه به سر رفت و هنوز
ماجرای من و معشوق مرا پایان نیست!

آیت‌الله یعقوبی در اجتماع فاطمی نجف اشرف

نصرت دین الهی مهمترین شاخصه نهضت فاطمی

آیت‌الله شیخ محمد یعقوبی: خداوند متعال همه را به یاری طلبید تا فرصت طاعت و تکامل را برای همه فراهم سازد تا قدم در راه سیر به سوی بلندی بگذاریم و پله های کمال را طی کنیم.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت‌الله یعقوبی درقم، آیت الله شیخ محمد یعقوبی در اجتماع فاطمی که هر ساله در نجف اشرف برگزار می برگزار می گردد با تبیین و تحلیل آیه ۱۴ / صف گفت: خداوند متعال می فرمایند: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ...﴾ (صف: ۱۴)؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یاران خدا باشید؛ همان‌گونه که عیسی‌بن مریم به حواریون، گفت: «یاران من در راه خدا چه کسانی‌اند؟» حواریون گفتند: «ما یاران خداییم.» پس طایفه‌ای کفر ورزیدند و کسانی را که گرویده بودند، بر دشمنانشان یاری کردیم تا چیره شدند. این دعوت خداوند متعال از تمام مؤمنان است، به اینکه خداوند متعال و پیامبر او را در نشر اسلام و دفاع از آن یاری دهند

وی باتبیین این نوع دعوت الهی ادامه داد: این دعوت، مایه شرافت انسان است و این سبب تعالی او خواهد شد؛ چراکه این خالق آسمان و زمین و کسی که امور ملکوت آنها را به دست دارد که به‌یاری او دعوت می‌کند تا آنها را تشویق کند؛ چراکه شرط تحقق اجر، داشتن اخلاص در این راه است؛ نه طمع‌ورزی در آنچه که در نزد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله است.

آیت‌الله یعقوبی در ادامه گفت: پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله نیز همانند (حضرت عیسی علیه‌السلام) این نصرت‌طلبی را از اصحاب خود بیش از یکبار گرفتند تا این کار جهادی سازمان‌یافته استمرار داشته باشد و نخبگان امت تمکین کنند تا اداره شئون امت ادامه یابد و خللی در امور آن ایجاد نشود.

این عالم عراقی اشاره کرد: آیه مبارکه تصریح دارد که نصرت مورد نظر، مشروط به آن است که برای خداوند متعال و اعتلای نام او و استواری دین او باشد. پس نصرتی که از روی تعصب قومی یا برای یک حزب یا شخصیت خاص یا هر عنوان دیگری باشد، هیچ ارزشی ندارد.

آیت‌الله یعقوبی ضمن اشاره به قدر مطلقه الهی خاطر نشان نمود:یاری‌طلبی خداوند از روی عجز و ضعف و نقص در قدرت و نیرو نیست؛ چراکه او خود را به قدرت و نیروی مطلق توصیف کرده است؛ لذا یاری طلبیدن خدا بدین معناست که تا فرصت طاعت و تکامل را برای همه فراهم سازد تا قدم در راه سیر به سوی بلندی بگذاریم و پله‌های کمال را طی کنیم و فرموده امیرالمؤمنین علیه‌السلام خداوند می‌خواهد شما را بیازماید تا کدام‌یک از شما به عمل، بهتر از دیگران هستید.

وی در ادامه با طرح این سوال که چرا خداوند از یک موجود ضعیفی مثل ما یاری طلبیده است؟ بیان کرد: یاری خداوند متعال در زمینه‌های مختلف نمود پیدا می‌کند. اولین آنها نفس است که مهمترین زمینه نصرت خداوند متعال است،خداوند فرمود: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مراقب نفس خود باشید! و به فرموده امیرالمؤمنین علیه‌السلام میدان اول برای هر شخصی، نفس اوست؛ پس قبل از حسابرسی به آن، خود حسابرسی کنید و آن را بسنجید.

آیت‌الله یعقوبی دومین نوع نصرت الهی را دعوت به دین خدا عنوان کرد و گفت: خداوند متعال این فرصت را برای ما با بهترین و بزرگترین وسایل دعوت و تبلیغ و نشر از طریق برنامه‌های فنی امروزین فراهم آورده که بتوانیم، ندای ایمان را به میلیون‌ها انسان از راه صفحات الکترونی و مجازی فعال و جذاب و مؤثر برسانیم و سومین نوع نصرت، یاری حجت‌های خداوند متعال که همانا پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و به ویژه حضرت زهرا علیهاالسلام و فرزندان معصوم ایشان هستند که با تعظیم آنها و نشر سیره آنها و دفاع از حق آنها و بیان مظلومیت خصوصا مصائب وارده بر اهل بیت علیهم‌السلام و دختر پیامبر گرامی اسلام حضرت فاطمه می باشد.

استاد حوزه علمیه نجف چهارمین نوع نصرت الهی را تبعیت از علمان عمل دین دانسته و اظهار داشت:جمع شدن دور علمای عامل و مخلص برای خداوند و دین و امت، چهارمین نوع نصرت الهی است؛ چون که آنها ورثه پیامبران و ائمه اطهار علیهم‌السلام و فرزندان بانوی مکرمه دو عالم حضرت زهرا علیهاالسلام هستند.

وی تبلیغ دین خداوند را پنجمین نوع نصرت الهی ایراد نمود و گفت: تبلیغ دین خداوند برای مردم، پاسخ به شبهات، کور کردن فتنه‌ها، تلاش برای هدایت مردم به سوی حق و آموزش احکام شرعی و فضایل اخلاقی و امر به معروف و نهی از منکر شکل دیگر یاری رساندن به خداست ؛ چراکه انجام این فریضه الهی بزرگترین نصرت برای خداوند متعال است.

این عالم عراقی تحقق عدالت اجتماعی، کرامت انسانی، آزادسازی او از زنجیر عبودیت طاغوت و مستکبران و رهایی از ظلم و انحراف و کمک به مستضعفان و محرومان را شکل ششمین از یاری دین خدا عنوان کرد و در ادامه بیان داشت: برپایی شعائر الله، تبیین سبک زندگی فاطمی، آباد کردن مساجد،تبیین نقش قرآن در زندگی امت و پیوستن به فعالیت‌های اجتماعی پربازده مانند اعمال خیرخواهانه، خدمت‌رسانی، بصیرت‌افزایی، و ولایت پذیری حضرت زهرا علیهاالسلام را نوع هفتم و هشتم از یاری دین خداوند است و خداوند متعال ما را از یاری نرساندن برحذر داشته است وهشدار داده‌اند که اگر به یاری دین خدا نشتابید، فتنه بزرگی روی خواهد داد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران

حوزه خواهران، تراز خود را در سطح عالی‌ترین افق تربیت جهانی در نظر بگیرد

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با بیان اینکه حوزه‌های علمیه خواهران می‌توانند، مدیریت علمی و تربیتی تمام بانوان را به عهده بگیرند، افزود: باید تراز خود را در سطح عالی‌ترین افق تربیت جهانی در نظر بگیریم.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور در جلسه معرفی دستاوردهای مرکز برنامه‌ریزی و نظارت حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به ضرورت نظارت قوی، گفت: این نظارت باید از نوع پرداختن به ایده‌های نو باشد و نه صرفاً حفاظت از مسیر. وی افزود: اگر مرکز برنامه‌ریزی، از ایده‌های نو حمایت کند، چشمه‌های جوشان به حرکت در می‌آیند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با بیان اینکه نظارت ما باید پشتیبان و پیش‌برنده باشد، اضافه کرد: مرکز برنامه‌ریزی و نظارت، باید خانه ابتکارات باشد تا سازمان حوزه ایستا نباشد.

وی با اشاره به ضرورت توجه به جدیدترین افق‌های دانشی در طراحی رشته‌های حوزه، گفت: در این صورت است که دختران متدین می‌توانند، مدیریت دینی مسائل را به دست بگیرند و ما به حوزه در تراز انقلاب دست می‌یابیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور، تحول حوزه‌های علمیه خواهران را تبدیل این نهاد از یک مجموعه عمومی، به دستگاه تخصصی زن و خانواده توصیف کرد و افزود: با تحقق این تحول، قدرت راهبری در میدان‌های سخت نظام را خواهیم داشت.

وی با بیان اینکه حوزه‌های علمیه خواهران می‌توانند، مدیریت علمی و تربیتی تمام بانوان را به عهده بگیرند، افزود: باید تراز خود را در سطح عالی‌ترین افق تربیت جهانی در نظر بگیریم.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به اینکه با وجود سخت‌گیری‌ها، آمار متقاضیان ورود به حوزه‌های علمیه خواهران افزایش یافته است، افزود: این‌نشان دهنده موفقیت حوزه و دیده شدن آن در ارتباط با دستگاه‌های مختلف است.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور، با تأکید بر توجه به برنامه‌ها در امور اجرایی، خاطرنشان کرد: برنامه‌های جاری نباید بر برنامه‌های راهبردی تحمیل شوند.

وی همچنین خواستار نگاه ویژه بودجه‌ای به مناطق محروم کشور شد و ادامه داد: تبعیض مثبت نسبت به استان‌های محروم، بسیار مفید، کارآمد و امیدآفرین است. چراکه در این مناطق محروم، دخترانی تربیت می‌شوند که ده‌ها برابر مناطق دیگر به دین کمک می‌کنند.